

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K.,
negyedévre 3 K. — f. Hirdetési díj: Háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér; többnapos hirdetésért jutányosabb. Nyiltér: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyletnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen. Fő-utca 59. sz.

A tanév végén.

Világszerte nagy az elégtelenség a középiskolákkal, az ezekből kikerült tanulókkal, ezeknek tudásával, maguknak a tanulóknak az életre való csekély rátermettségével. Amellett az emberek elismerik, hogy tanítványaink igen sokat és sokfelét tanulnak és tudnak is. Mégis a legnagyobb hiba, hogy tudásukban tömördek a rendszertelenség, az apró-cseprő dolgoknak feltolakodása a jóval fontosabbak, a nagyobb horderejűek fölé. Nem ritkán halljuk a megjegyzést: mit lehet abból a tanuló életrevalóságára, önkormányzó képességére nézve megállapítani, hogy ebből meg abból a tantárgyból jelese van, holott parancsoló, uralkodó ereje, a melylyel a tudnivalók elitjének birtokában ösztönei, szenvedélyei felett kellene tudnia uralkodnia, oly csekély, hogy magát kormányozni képtelen s az elbukott fiatalok egyre növekvő számának tanúsága szerint a sors játéklabdájává lesz. S örülhet, ha mohó élvezetei következtében 25—35-éves korában el nem pusztul. Mert micsoda pozitív értéket képvisel tudása *önfegyelmű energiája nélkül?*

Mi fontossága van — mondják sokan — az iskolai fegyelműzésnek, a kötelességre való nevelésnek, a mikor az oly gyenge, hogy mire hivatalnok lesz, egészen kikopik belőle. Csekély eredménnyel hangoztatja az iskola, hogy a tanuló mint társas lény nem önmagáért van teremtve, nem önmagának lesz majd rendelve élni; — ha az életben mégis csak keveset vagy csupán kényszerből törődik hivatásával és azoknak érdekeivel, akikhez állása révén fűzve kellene lennie?! Csekély jelentőséggel

bir reá nézve a hazaszeretet fogalma, a mikor — persze a szűkebb látókörű szülői nevelés hatása alatt — már az iskolában lesz nyilvánvalóvá ellentétes gondolkodása, a midőn a legtöbb esetben *nem a mások boldogítása, hanem az önboldogulás* célja, ennek hajszolása szolgál úgy ahogy rúgól szorgalmának, spekuláló tanulásának. A mikor oly sűrűn hallja a javasló nézeteket, hogy ez meg az a pálya biztosít neki ilyen meg olyan előmenetelt, ekkora meg akkora fizetéses állást... Az nagyon is alárendelt dolog, hogy őszinte lelkesedést és munkaszeretetet vigyen magával ezen pályákra, a melyeken elsősorban önző érdekeit kellene szűkebbre szorítania s a nagyobb közérdekeket kedvvel szolgálnia, ha azt akarjuk, hogy legalább valamelyest tündezzenek *gyászos közéletünk* az a sokféle-képpen nyilvánuló elégtelenség, a melyet az alantasabbak a feljebbvalókkal, a nép, igen: a köznép a maga tisztviselőivel szemben — az ő ügyeivel való csekély törődése következtében — oly erősen érez. Nietzsche-féle Übermensch-ek szaporodnak egyre jobban köztünk. Csak olvasni kell tudni mindennapi életünk jelenségeinek nyitott könyvében és belátjuk, hogy egész közoktatásügyi paedagógiaink *kiáltóbb követelményei emelik fel ott szavukat*, mint bármily eszélyesen kigondolt neveléstani theóriák a könyvtárakban. A mennyiben bármilyen kötelességszerű teendők végzésénél nagyobb élvezetet nyújtanak a mulatozások, s ezeknek akkordjai nélkül még komoly munkánk is ijesztően unalmas.

A sok életpálya-választás még sohasem volt több az *önérvényesülés és önboldogulás*

keresésénél, mint jelenleg; a jogosítás növelésével pedig éppenséggel nem tart egyenlípést a kötelességtudás ébrentartása és fokozása. S akár a szülők, akár más tényezők részéről már meg kell szoknunk nem annak hangoztatását: nem az a fő, hogy ha majd hivatalnok leszel, jó hivatalnok légy, hanem: a fő, hogy mielőbb álláshoz juss. Ily felforgató körülmények közepette — kérem — mivé törpül középiskoláink rendeltetése, mily lármás, zakatoló géppé lesz azoknak működése, mily silányak lesznek a termékei (legyen bár oly sok a jó tanulója), ha ideális hivatásukon, az élet különféle körülményeibe és állásaiba kihatólni rendelt munkaszeretet ápolásán szerencsétlen közszellemünk betegségei fájós operáció végrehajtását követelik meg. Annyira, hogy ezen körtani tünet jobban magyarázza meg a kilátást a komoly életfeladatokban teljesítendő közérdeklő funkcióink, állami életünk és gépezetünk kínos vergődésére, mint ahogy rámutat erkölcsi dekadenciánkra a bűnügyi statisztika, mely a húsz éven aluli büntetett delikvenszek számát évenként húsz-ezernél nagyobb összegben állapítja meg. Azért is sok szülő, a midőn csak azt szereti iskolázott gyermekéről hajtogatni, hogy sokat tud s nem érdemelt kisebbségi kalkulust, abból eredő elégtelenségével, hogy ez további pályáján nem tud boldogulni, sem másokat boldogítani, önmagát czáfolja meg, mert igenis a legfontosabbat és ennek fő-eszközét nem tudja: az előretörő, erényesebb szorgalom kifejtésére hevítő munkaszeretetet. Ám ezt a legtöbb szülő nem is igen kívánta meg a tanév alatt. Akkor nem csoda, ha

TÁRCZA.

Apró poémák.

Írta Hódinka Tivadar.

Álomlátás.

Végre... A vaksötétben villám fénye lobban.
Megzeng mélyen az ég is.
Nem sok az egész: villanó fény, illanó hang,
De egy csepp élet mégis.

Már azt is tudom, bolyongó utam hová vitt.
Itt egy földpúp, ott egy árok...
Az sírhalom, ez süppedt sír... Éjnek éjjelén,
Künn, a temetőben járok.

Mennék tovább, lassan, lépést lépéshez mérve,
De visszatart, nem ereszt,
Kemény, merev vaskarjával utamat állja
Egy óriás sírkereszt.

A míg ujjaim remegve siklanak végig
A nedves, hideg vason,
Újabb villámfény lobban és én a kereszten
A nevetem olvasom.

Vihar az éjben.

Eloitva a csillagok égi lángra,
Alszik minden nesz.
A végítéletnek vagy a pokolnak
Éjszakája ez?
«Ítélet», «pokol», még mit nem beszéltek?...
Csak nagy a setét,
S ilyenkor az ember lát eget, poklot
S látja Istenét.
Ám, ha tűnik az éj s az égi arczról
Fényes nap-szem int,
Csodálatos, hogy a sok látó ember
Vakká lesz megint.
De hang ébred. A szél üvöltve ront az
Alvó csenden át,
És mint az esztévesztett, ki mindenben
Ellenséget lát:
Szörnyű haraggal támad a világnak.
Falevél zizeg,
Remeg a virág, ágyukban mozdulnak
Az álmos vizek.
Megered a zápor, oly bőségesen,
Oly mértéken túl,
Hogy a villám kigyulladt büszke fénye
Pocsolyába hull.

Uratlanná lett a világ? Az ember

Már-már azt hinné,
Midőn megzeng az ég... Nincs, nincs más
Csak az — Istené! [ily hang,

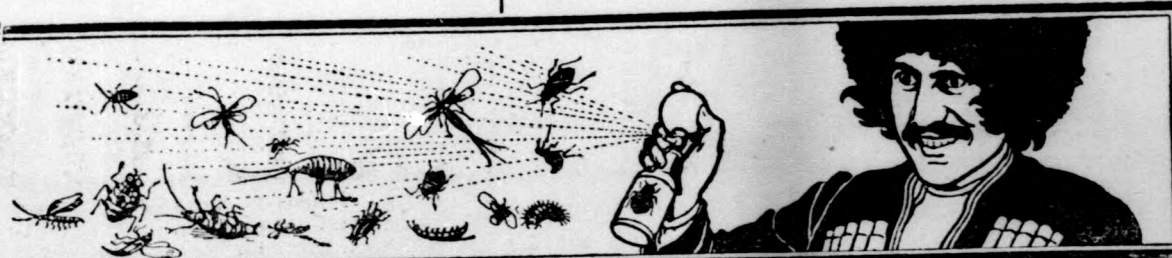
ÁBRÁND.

A kórház negyvennyolcas számú szobájában egy haldokló feküdt. Színtelen ajakát fájdalmas mosolygás remegtette, nagy, barna szemei lázasan tekintettek a mellette ülő lelkészre.

— Tisztelendő úr — mondotta szánalmas, megtört hangon — érzem, hogy egy-két óra mulva inár boldog leszek. Ön az utóbbi napokban oly nemesen viselkedett, nem akart kényszeríteni, nem is beszélt rá, hogy gyónjak meg, mielőtt lehúynám örökre a szememeimet... Ön csak a túlvilági életéről beszélt és arról a csodálatos fényről, mely Istent körülveszi és a melyben a túlvilági lelkek sütkéreznek... De én őszinte leszek és megvallom önnek, hogy nem tudott meggyőzni engem a túlvilág létezéséről és a mi engem most arra indít, hogy elmondjam önnek, miért fekszem itt, az annak az óhaja, hogy még egyszer végigéljem mindazt, a mit átéltem és ami a halába kergetett.

Zacherlin

de csakis üvegekben, ott, hol plakátjai függenek.



gyermekük későbbi boldogtalansága lerontja örömeiket, a melyet még a középiskolai klasszifikáció — a teher- és követelmény-leszállítást kívánó körülményekhez képest — kesztyűs kézzel a tanév végén elég izlésesen talál nekik.

Dr. Janicsek József.

Geduly Henrik tiszakerületi ev. püspök Eperjesen.

A tiszai ág. hitv. evangélikus egyházkerület újonnan megválasztott püspöke, Geduly Henrik, vasárnap, június 11-ikén először látogatta meg püspöki minőségében Eperjes városát. Ebből az alkalomból az eperjesi evangélikus egyházak és Eperjes szab. kir. város közönsége elhatározta, hogy az új püspököt ünnepélyesen fogadják.

A püspök a délutáni vonattal érkezett Poprád felől Eperjesre. Az abosi állomáson a lemesi járás főszolgabírója, Piller Dezső, valamint a sárosi ág. hitv. ev. egyházmegye elnöksége: Bánó Miklós cs. és kir. kamarás, egyházmegyei felügyelő, és Hajdu János főesperes fogadta és üdvözölte a főpásztort. Az abos-vidéki evangélikus vallású parasztnép is, festői viseletében, nagy tömegben jelent meg a püspök üdvözlésére, a kit Balla Jenő nyiregyházi egyházfelügyelő is elkísért útjában.

Az eperjesi állomáson nagy számmal jelentek meg Geduly Henrik püspök fogadására Krayszell Aladárnak, Eperjes szab. kir. város polgármesterének vezetése mellett a városi tanács és a képviselőtestület tagjai, valamint Bánó Aladár egyházfelügyelő vezetése mellett az evangélikus egyháztagok.

A berobogó vonatból kiszálló püspököt lelkes éljenzéssel fogadta a nagyszámú várakozó közönség. Krayszell Aladár polgármester meleghangú beszédben üdvözölte a főpásztort, ki lendületes szavakban válaszolt és mondott köszönetet a szíves fogadásért.

Hosszú kocsisor kísérte a lobogódszes városba Geduly Henriket, ki a Kollégium összes ifjúságának, valamint az evangélikus elemi nép- és polgári leányiskola növendékeinek sorfala között az evangélikus templomhoz hajtatott, hol az eperjesi evangélikus egyházak nevében Korbély Géza és Liptai Lajos lelkészek, papi ornátusban üdvözölték a főpásztort, a ki szívhévszó szavakban válaszolt. A templom előtti téren megjelent a püspök üdvözlésére, zászlaja alatt, az Eperjesi Ipartestület is.

Geduly Henrik püspök most bevonult az ev. templomba, hol rövid imát mondott és megáldotta a jelenlévő közönséget, mely a templomot teljesen betöltötte.

Az istentisztelet végezte után a püspök, ki Korbély Géza lelkész vendége volt, szállására vonult vissza.

Este 8 órakor a Kollégium összes ifjúsága fátylasmenetet adott a püspök tiszteletére. Kétszáz fátylavívő diák indult el a Jókai-térről a tanárok vezetése mellett többi diáktársuk kíséretében. A menet zeneszóval vonult végig a Fő-utcának keleti oldalán és megkerülve a Kollégiumot, az evangélikus parochia előtt állapodott meg. Itt az ifjúság nevében Kracsmer Gyula hittan-

hallgató üdvözölte a főpásztort. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

„Kérve kérjük Méltóságodat, örködjék ez ősi Kollégium szent hagyományokkal átszőtt szelleme felett, hogy benne Isten és hazaszeretet himnuszai zengjenek csupán.

Kérve kérjük, írton ki az ifjúság köréből minden szellemet, mely a multtal szemben, Istent feledve, hazát, annak dicső multját tagadva más, festett világot keres csak annak az ifjúságnak legyen iskolája, nevelője, alma mater-e ezen ősi Kollégium, csak annak az ifjúságnak, melynek ajkairól az »Erős várunk nekünk az Isten» s az »Isten áldd meg a magyart» egymásba olvadva száll az egek Urához!»

A püspök emelkedett hangú beszédben köszönte meg az ifjúság üdvözlését és hódolatát, majd reflektálva az ifjúsági szónok zárószavaira, megjegyezte, hogy főpásztori áldó keze sújtani is kész, ha a szükség megkíváná.

Este Bánó Miklós egyházmegyei felügyelő és Bánó Aladár egyházközségi felügyelő vacsorát adott a püspök tiszteletére a »Fekete sas»-ban.

Hétfőn délelőtt Geduly Henrik püspök, Korbély Géza lelkész társaságában látogatásokat tett az egyházi, katonai és polgári hatóságoknál.

Délelőtt 1/2 12 órakor a küldöttségek fogadása kezdődött a Kollégium dísztermében.

Röviddel ezelőtt Valyi János v. b. t. t., gör. kath. püspök, titkára kíséretében, az ev. paplakban visszatáta Geduly Henrik látogatását.

A tisztelgő küldöttségek sorrendjé: a következő volt: Gör. kath. papság, hitközség és tanfőképző; vezette Kovaliczky Kornél nagyprépost.

Római kath. egyház; vezette Zaborovszky Béla prépost-plébános.

Református egyház; vezette Gönczy Gábor lelkész. Neológ izr. hitközség; vezette dr. Ferbstein Márk hitk. elnök.

Ortodox izr. hitközség; vezette dr. Fischer Bernát rabbi. Sárosi ág. h. ev. egyházmegye; vezette Bánó Miklós, cs. és kir. kamarás, felügyelő.

Cs. és kir. közöshadsereg és m. kir. honvédség; vezette John J. vezérőrnagy.

Sárosvm. törvényhatósága; vezette Tahy József alispán. Eperjes város hatósága és az Eperjesi Ipartestület; vezette Krayszell Aladár polgármester.

Sárosvm. Jót. Nőegylet; vezette Kósch Árpádné elnök. Izraelita Nőegylet; vezette dr. Rosenberg Teofilné elnök. Evangélikus Gyámintézeti Nőegylet; vezette dr. Szehtlo Jánosné elnök.

Kir. törvényszék, járásbíró, ügyészség; vezette Uhlarik Mátyás tvsz. elnök.

Pénzügyigazgatóság; vezette Pehovits Ágost pénzügyi tan., ig.-helyettes.

Kir. tanfelügyelőség; vezette Szabó Elemér tanfelügyelő. M. kir. posta- és távirahivatal; vezette Thomae Aladár hivatalfőnök.

Kir. kath. főgimnázium tanári-kara; vezette dr. Tóth Sándor igazgató.

Áll. tanfőképző intézet; vezette Dúzs Mária igazgató. Sárosvármegyei Általános Népevelő-egyesület; vezette Chityil Pál elnök.

Sárosi Ág. h. ev. egyházmegyei tanítóegyesület; vezette Szabó Endre elnök.

Széchenyi-kör; vezette br. Ghillány Imre elnök.

Kollégium; vezette Tahy József koll. felügyelő.

A lelkész kezébe vette az ifjú hideg, remegő kezét. — Maradjon nyugodtan, kedves barátom, a sebé már gyógyulóban van, kár volna...

— Hagyja, tisztelendő úr, azt mi, a kik szenvedünk, jobban érezzük, hogy mikor gyógyul a sebünk, nint önök, a kik vigasztalnak.

— Legyen nyugodt, kimélje magát a fölösleges izgalmtól...

Az ifjú összeráncolta homlokát és lassan, érczelenül beszélni kezdett. — Azután folytatta, egyre nagyobb hévvel, egyre több fájdalommal:

— Szerény kis faluban születtem, tisztelendő úr, és a kék égnél, a színes természetnél és anyám jószágos arcánál többet sohasem láttam. De úgy látszik, elég volt ennyi ahhoz, hogy belőlem egész más teremtmény fejlődjék, mint a többi halandóból... Igen, azokból, a kiket én szívem mélyéből gyűlöltem, akiket én jobban ismertem a felhők járásánál. Pedig a faluban minden áldott lélek tőlem kérdezte: »Lesz-e eső, fiatal úr, megázik-e a széna?» Egyedül barangoltam mindenütt az erdőben, a réten, a tó mellett... és a mikor lefeküdtem a pásztra és föltekinttem a kék égre,

akkor gondolkodtam... gondolkodtam és valami búvárbájós álom zsidbasztotta el tagjaimat és folytonosan csak ábrándoztam, ábrándoztam... Amikor pedig visszatértem kis meleg otthonunkba, anyám már ott varrt a kűszöbön és mosolyogva bólogott felém, — »Kis anyókám» — mondtam megsimogatva orcáját — »a Jankóból még nagy ember, nagy hazafi lesz.» O csak mosolygott és rázta a fejét. »Te fiatal vagy, nem éltél és nem tudod, mi az élni.» Végre amikor 18-éves lettem, eljött az ideje a búcsúnak — és én minden bokortól, minden virágtól, a kék égtől zokogva vettem búcsút. Azt hittem, másutt nincsenek bokrok és kék ég. Amikor pedig az anyám elálltam, valami sejtelmes remegés futott végig a testemen. Ő keresztet vetett a homlokomra s így szólt: »Fiam, amikor kímész a nagyvilágba, sok mindennel kell megküzdened. Lesz-e erőd hozzá? Mi szegények vagyunk, szegény atyád alig hagyott ránk annyit, a mennyi a te neveltetésedre és az én öreg napjaimra elegendő lenne. Azért neked igyekezned kell, Jankó, neked tanulnod kell sokat, nagyon sokat. Pályát választottál, pályát, melyen hamar boldogulhatsz, mert hamar érsz célhoz...

Eperjesi ág. h. ev. egyházak; vezette Bánó Aladár egyházfelügyelő.

Délután 1 órakor 200-terftékű díszebéd volt a püspök tiszteletére a városi Vigadó nagytermében, melyen a város és vármegye egyházi és világi vezető-férfiai és előkelőségei vallásfelekezeti különbség nélkül résztvettek. A barketten az első felköszöntőt Geduly Henrik püspök mondotta Ófelségére a királyra. Majd Korbély Géza lelkész az eperjesi evangélikus egyházak nevében, Bánó Miklós cs. és kir. kamarás, a sárosi ev. egyházmegye nevében, Uhlarik Mátyás kir. tvsz. elnök az eperjesi róm. kath. hitközség nevében, Gerbery Sándor kanonok-plébános a gör. hath. hitközség nevében, Faragó József helyettes-polgármester, Eperjes sz. kir. város közönsége nevében, br. Ghillány Imre orsz. képviselő, Gönczy Gábor lelkész a ref. egyház nevében, dr. Sonnenschein Simon az izr. hitközségek nevében üdvözölte a püspököt. A felköszöntőkre Geduly Henrik válaszolt, kiemelve, hogy ő a nemes értelemben felfogott igazi liberalizmusnak híve. Ezután dr. Flórián Károly a vármegyei, városi és állami hatóságok jelenlévő képviselőit, Liptai Lajos lelkész a különböző egyházak képviselőit és Draskóczy Lajos a hölgyeket éltette, kik díszes koszorút alkottak a nagyterem karzatán.

Hétfőn d. u. 7—8-ig a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara szerenádot adott a püspök tiszteletére az evang. paplak előtt, melynek műsora a következő volt: 1. Hunyadi-induló. 2. Zajtz: Ouverture »Die Hexe von Boissy». 3. Abt: »Waldandach». 4. Lehár: »Messze a nagy erdő». 5. Hoffmann: »Pongrácz-Marsch». Este pedig a Kollégium tanárai vacsorát adtak a püspök tiszteletére a kollégiumi konviktus nagytermében. A tanárok itt számos felköszöntőben ünnepelték a főpásztort.

Kedden, június 13-ikán Geduly Henrik püspök elnökelt a theol. szakvizsgákon, melyek a Theologiai Otthon dísztermében folytak. A püspököt akkor, midőn először lépett be a Theologiai Otthonba, az összes theologiai akadémiai hallgatók és tanárok élén Mayer Endre theol. akad. dékán üdvözölte. A szakvizsgán a következő hittanhallgatók vettek részt: dr. Horváth Károly, Heinz Lajos, Lángos János, Lilje Iván, Schuster Mihály.

Délben Korbély Géza lelkész adott ebédet a püspök tiszteletére, melyen az eperjesi evang. egyházak vezetőemberei voltak hivatalosak.

Szerdán, június 14-ikén Geduly Henrik püspök a lelkészi vizsgálatokon elnökelt, melyeken Alth Lajos, Chován Sándor, Kracsmer Gyula, Méryi Gyula, Oláh Károly, Schwartz Mátyás és Vietorisz László lelkészjelöltek vettek részt.

Délben dr. Schmidt Gyula kollégiumi felügyelő adott ebédet a püspök tiszteletére, melyen a Kollégium igazgatóválasztmányának vezető tagjai voltak hivatalosak.

Délután résztvett a püspök a Kollégium igazgatóválasztmányának ülésén, melyről lapunk más helyén számolunk be.

Geduly Henrik püspök csütörtökön reggel utazott

Jankó, Isten veled, és ha valamikor elfáradsz, ha valamikor azt fogod gondolni, hogy nagyon is sokat görnyedsz a könyvek mellett, akkor gondold szegény öreg anyádra, a kinek senkije sincs kívüled. És én, főtisztelendő úr, elmentem az élet csataterébe, én, a ki soha nem tettem egyebet, mint álmodoztam és újra álmodoztam, én dolgozni kezdtem, hogy a lét küzdelmében ne bukjam el. Én, a ki előre megálmodtam a jövőt, én, a ki a kék égről, a felhők járásáról, a madarak dalolásáról, a tó tükrében fürdő nap sugaráról egész meséket tudtam volna elmondani, dolgoztam éjjel-nappal, csak azért, mert a ki szegény, annak nem szabad ábrándoznia... És éjjelkor, a mikor kimerülten tettem félre a könyveket és tollat vettem a kezembe, hogy szavakba foglaljam azt, amit éreztem, amiről ábrándoztam, a toll kiesett kezemből, a szemem lecsukódott, a fejem előre hajlott... aludtam... Így ment az napról-napra... Nem voltak többé álmaim és a régi ábrándok örökre visszatértek a virág kelyhébe. A tó medrébe és a kék égre... Nap-nap mellett ismétlődött ez és nap-nap mellett reméltem, próbáltam, szenvedtem.

500 ÉV ÓTA
GYÓGYÍTANAK
KÖSZVÉNYT
CSÚZT STB.

TRENCSÉNTÉPLICZ

RÁDIUMOS
KÉNES-HÖVÍZ
36—42° C. ÉS
ISZAPFÜRDŐI

Egész évben nyitva. Millió új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdő. Pestői vidék. Nagyszerű olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúra khoz: iszap-székellés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Igazgató: Osvald Károly.

vissza N
mindazol
maradán
feleldete
fogadtata

Mű
az ep

A m
haladás
tanfásna
súlyt hel
melyekke

Az a
valami r
leténél, a
nem az
vagy leg
kell szí
nem is fe
ki a szer

Pedig
szemet i
alkotásor
szüksége
de legalá

Ezen
esztétika
ják és
kir. kath

tása. A
mák, a n
képekig,
technika

olaj, pas
hogy itt
és csinál
esztétika

ségű tan
ér el, a t
Több ké
magaslat

hanem —
hetne m
Tekint
növendé

toknak
látunk r
nak tájk
Mennyi
tárgy me

ség van
nem álla
méltók:
o. t akv

* Műl
megnyit
zártával

Az i
— E
hagyja
— N
hangon.

A pa
— F
akartam
színezett
gondolko

ettől me
Kimó
ifjú ajka

— N
szetet, f
magama
kezeimet
a könyv
mindent.

UH
KA
Szinhá
kosara
□□
□□

vissza Nyiregyháza. Az új püspök kiváló egyénisége mindazokra, kiknek alkalmuk volt vele érintkezni, maradandó hatást tett. Viszont pedig őreá nézve is feledhetetlen marad az eperjesi szeretetteljes, lelkes fogadtatás.

Művészeti rajzkiállítás*

az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban.

A műértek, a nemes ízlés fejlesztése s az ipari előhaladás szempontjából is nagy jelentősége van a rajztanításnak. A középfokú iskolák tanterve újabban nagy súlyt helyez erre, megjelölve azokat a módszereket is, a melyekkel a rajztanítás igazi eredményeit fokozni lehet.

Az az avult módszer, mely a gyermekek kezébe valami rajzminitát adott, hogy az a rajzolás első kísérleténél, a sikeres másolás esetén, kész műreket kapjon, nem az az út, a mely a műalkotások létrehozásához, vagy legalább azok megértéséhez vezet. Ehhez nem kell szín- és formaérzék, csak türelmes mesterkedés; nem is fejleszt ez a megfigyelő analízist; nem műveli ki a szemet a művészi meglátásra.

Pedig miként a többi érzéket, ki kell művelni a szemet is, hogy meglássa a szépet; meglássa a műalkotást, azt, a mit meglátni fontos, a mit meglátni szükséges, hogy a műreket, ha nem is létrehozni, de legalább megérteni, értékelni tudjuk.

Ezen gondolati szempontok tekintetéből, melyek az esztétikai megfigyelésre az érzékek működését irányítják és fegyelmezik, rendkívül tanulságos a helybeli kir. kath. főgimnáziumnak ezidei művészeti rajzkiállítása. A legváltozatosabb s érzékkel megválasztott témák, a naiv fejlődés, vagy záródásuktól kezdve a tájképekig, csendéletekig, arcképekig, s a legkülönbözőbb technikai kezelés, mint a czeruza-, szén-, tollrajz, víz-, olaj-, pasztellfesték, bársonyvasalás, mind azt mutatják, hogy itt a rajztanítás az, a minek lennie kell: látás és csinálás. Fokról-fokra látható a későbbesség s az esztétikai érzés kiművelése s az egyes kiválóbb tehetségű tanulóknál valóban oly meglepő eredményeket ér el, a minőket középiskolai tanulóktól alig várhatunk. Több képen a tudatos rajznak és színkezelésnek oly magaslatát találjuk, a mely nem iskolai kiállításon, hanem — nagytárlás nélkül szólva — műtárlatokon keltethetne méltó feltűnést.

Tekintsük csak például a gimnázium tavaly végzett növendékének, Csatóry Jánosnak munkáit. A színfoltnak mily ügyes alkalmazását, mennyi plasztikát látunk rajtok. Vagy Czirbusz Andor VII. oszt. tanulóinak tájképeit, virágcsokrait, pasztell- s olajportréját. Mennyi áttekinthető egységesség és választékosság a tárgy megválasztásában s mennyi légység, meleg üdőség van bennök a kidolgozásban. De ezek a példák nem állanak elszigetelten. Ezekon kívül igen figyelemreméltók: Jurics Miklós VIII. o. t., Gójdics Lipót VII. o. t. akvarelljei, Midlik Elek VIII. o. t. figurális toll-

* Mult számunkban megemlékeztünk volt a f. hó 11-ikén megnyitott rajzkiállításról. Megérdemli azonban, hogy lapunk zártával vett ez újabb ismertetést is közöljük.

Az ifjú lehúnyta szeméit és hosszú lélegzetet vett.

— Barátom — mondotta a lelkész — a többit hagyja ön holnapra, ennyi sok lesz mára.

— Nem — felelte a beteg határozott, de csöndes hangon. Holnap már halott leszek . . .

A pap keresztet vetett és hallgatott.

— Főtisztelendő úr, én író akartam lenni, én írni akartam mindarról, a mit olyan csodálatos szépen kiszénezt a fantáziám, mindarról, a mivel talán más gondolkodást, más életet teremthettem volna, de mindentől megfosztott az élet, a küzdelem.

Kimondhatatlanul fájdalmas mosoly vonaglott az ifjú ajka körül.

— Nem hittem magamnak. Kerestem a természetet, főlíettem egy magas hegyre, ott gondoltam magamat legközelebb a gyönyörű éghez. Fölemeltem kezeimet és erőért könyörögtem, azután visszasiettem a könyveim mellé, tanultam, kínlódtam, újra kezdtem mindent. Csak éjfélkor vettem kezembe a tollat, ma-

rajzai, Zubriczky Dénes VI. o. t. csendélete, Homicsko VI. o. t. szénrajzai, Hámornyik Géza V. o. t. gipsz-éktípusai stb.

Csak szót szaporítunk, midőn az intézet rajztanárnak, Török Gyulának érdemeire utalunk. Szakszerű ügyességének, alapos tanításának eredményeit ezelőtt három esztendővel már bemutatta városunk közönségének. Az ő vezetése mellett készült rajzok ezidén a hannoveri nemzetközi középiskolai rajzkiállítás is szerepelnek s oly feltűnést keltettek, hogy tanítása módszerének részletes leírását is kérték tőle. De a ki a helybeli rajzkiállítást csak kicsi szakértelemmel is megfigyeli, az előtt fölösleges a végzett munkának minden dicsérete. Városunkban jelenleg időző budapesti festőművész, Barta Gyula élénk érdeklődéssel tekintette meg a rajzkiállítást s az elismerésnek őszinte kifejezésével honorálta Török Gyula tanár alapos és buzgó tanítását.

Megbecsülendő jelenség, hogy az érdeklődők a kiállítás több képét megvásárolták. Eddig dr. Csatóry Ágoston, gr. Crony-Chanel László, Tost Barna, Uhlarik Mátyás, Paskovits Ferencz, Wick Béla, özv. Kadletz Józsefné, Zaborovszky Béla és Sitányi Lajos vettek képet. Fokozza ez a tanulók ambícióját s másrészt módot nyújt a törekvő szegényebborsú tanulóknak arra, hogy megszerezzék az eszközöket, a melyekre tehetségük gyakorlása és fejlesztése végett szükségük van.

Fölvívjuk ez alkalommal is az érdeklődő közönség figyelmét e művészi rajzkiállításra, a mely *belépődij nélkül* megtekinthető a kir. kath. főgimnázium tornacsarnokában még f. hó 21. ikéig, délelőtt 9—12-ig délután 2—6-ig.

H I R E K.

— **Martinovics-kör.** A Martinovics-kör szellemi vezetéi — úgy látszik — gondoskodnak arról, hogy a józslésű közönséggel, ha lehet, még jobban megutáltassák azt a szellemet, mely körülben uralkodik. Mult számunkban leközöltük a SZABADGONDOLAT egy cikkét, melyben társadalmunk egyik-másik kiválószagát gyanúsították meg, most közbecsülésben álló, izzó hazafiságú alispánunkat, *Tahy Józsefet* gyanúsítják meg klerikalizmussal. Mindenki klerikális az ő szemükben, a ki nem az ő hívők. Ez a szabadgondolkodás, a Martinovicsék kisajátított szabadgondolkodása. De meggyanúsítják *Geduly* Henriket, az újonnan megválasztott püspököt is, a kit csak e napokban fogadott s ünnepelt megyénk és városunk közönsége osztatlan lelkesedéssel s szeretettel, a ki hazafiságának, magyar voltának éppen a márcziusi eseményekkel kapcsolatban oly tanújelét adta, hogy közönségünk tisztelete, szeretete még fokozódott. Itt közöljük a *VILÁG* június 15-iki számában megjelent közleményt, melynek sugalmazója csak városunk társadalmából kerülhetett ki, ezen cikkből tudjuk meg, hogy a kör alelnöke, dr. *Maibaum* Artur is lemondott alelnöki állásáról. Talán őt is presszionálta a klerikális alispán?

gam elé tettem egy ív papírost . . . Reggelre a toll a földön feküdt, a papír üres volt . . .

Most lázasan, rekedt, kiabáló hangon folytatta.

— Én, a ki meg akartam hódítani az egész világot, én, a ki oly sok nemeset gondoltam és éreztem, én tehetetlen voltam . . . A küzdelem, a köznapi élet, minden tehetségemtől megfosztott . . . És mikor tudtam, hogy ezen nem segíthetek, hogy ez már örökre így lesz, és hogy az elrabolja az életerőt is, melylyel küzdöttem eddig, akkor . . .

A lelkész a földre nézett.

— A többit sejtethi ön, főtisztelendő uram, most pedig arra kérem, menjen el a kis falumba . . . nézzen be a kis házukba . . . és legyen kíméletes . . . nagyon kíméletes . . . ne mondjon egyebet, csak azt, hogy a miről a tó partján álmodoztam, arról fogok tovább álmodni . . .

Lehúnyta szeméit és meghalt.

Grieger Jenő.

„A szabad gondolat ellen. *Tahy József* sárosvármegyei alispán mindenáron érdemekre pályázik. Még pedig mindenáron klerikális érdemekre. Megírtuk már a multkor, hogy hogyan akarta dr. Hebelt Ede eperjesi jogakadémiai professzort megrendszabályozni, a miért Hebelt az eperjesi Martinovics-kör elnöke mer lenni. A megrendszabályozás akkoriban nem sikerült, az alispán úr azonban nem nyugodott s ma már azt jelentik Eperjesről, hogy «sikert» ért el. Azt írják Eperjesről, hogy *Tahy József* alispán, mint az eperjesi evangélikus kollégium felügyelője, és *Geduly Henrik*, a tiszai ág. ev. egyházkerület új püspöke felszólították dr. Hebelt Ede eperjesi jogakadémiai tanárt, hogy az eperjesi Martinovics-körben, a Szabadgondolkodás Magyarországi Egyesületének eperjesi fiókegyesületében, annak megalakulása óta viselt alelnöki állásáról mondjon le. Dr. Hebelt Ede sokáig ellenállott a felszólításnak, kimutatni igyekezvén, hogy a körnek céljai megfelelnek a protestantizmusban rejlő szabadelvűségnek. Végül is azonban kénytelen volt alelnöki székét otthagyni, s ezt a kör vezetőségének levélben bejelentette. Hebelt Ede három év alatt kötele az egyetemi magántanári képesítést megszerezni. E három év most szeptemberben fog lejárni, s mivel nagyobb műve, melynek alapján a habilitációt kérni fogja, még nem készült el, az a veszély fenyegette, hogy tanári állását elvesztí, ha a Martinovics-körben viselt állásáról le nem mond. Lemondása maga után vonta az alelnök lemondását, s most a kör hívei attól tartanak, hogy az eddig virágzó egyesület válság elé kerül.“

— **Alispánunk a vakok és siketnémák érdekében.** *Tahy József*, megyénknek szociális érzékéről országosan elismert alispánja, újabban széleskörű akciózt indított, hogy lehetőleg az összes vármegyei illetőségű vak és siketnéma gyermekek megfelelő nevelőintézetekben helyeztessenek el. Az ily gyermekeket 3—4 év alatt kézzel munkásokká nevelik ki, a kik aztán már maguk kereshetik meg kenyerüket s nem szorulnak közellátásra. Miután ily módon a vakok és siketnémák tanítása egyúttal a községek érdeke, alispánunk ezen alapon vezeti az akciózt s felszólította a községeket, hogy évente csekély összeggel járuljanak hozzá ezen költségekhez. Ezzel együttesen folyik a vak és siketnéma gyermekek elhelyezéséhez szükséges formai kellek beszerzése is. A Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület alispánunk nemes buzgólkodását, kezdeményezését a következő szavakkal köszönte meg:

„Nagyságod átírata birtokában teljes tisztelettel van szerencsénk közölni, hogy egyesületünk választmánya f. hó 24-ikén tartott ülésén a legnagyobb örömmel értesült azon nemes, lelkes hangú köriratról, melyet Nagyságod a szegény vakok felkarolása érdekében községekhez intézett. A választmány Nagyságod iránti hálás köszönetének adott kifejezést, bennünket pedig utasított, hogy köszönetét tolmácsoljuk. Van szerencsénk választmányunk határozatának ezennel eleget tenni és úgy a választmány, mint egyesületünk vezetőségének nevében Nagyságod igaz humanitásának, nemes szívének, kulturszeretetének hálás köszönetet mondunk. Budapest, 1911. máj. 30. Kiváló tisztelettel: *Vitár* Rezső, gondnok.“

*Tahy József*hez intézett ezen elismerő-levélből is kitetszik, hogy mennyire nem való a «szabadgondolkodók» azon állítása, melylyel a szociális irányú gondolkodást maguknak akarják kisajátítani, s hogy lehet igen szép gondolkodást kifejezni gyűlölködés és osztály elleni izgatás nélkül is.

— **A honvédség köréből.** *Benczúr* László törzstiszt-jelölt százados Kassáról Eperjesre, *Szidon* Imre honvédszázados pedig Eperjesről Kassára helyeztetett át; úgyszintén *Stekker* Dezső főhadnagy Eperjesre.

— **Huszonöt éves találkozó.** *Lugen* Camillo m. kir. államvasúti felügyelő és alelnöki titkár kezdeményezésére bensőségében igazán kedves találkozójuk volt az eperjesi kir. kath. főgimnázium 1886. évi június havában érettségizett növendékeinek. A találkozózn tizenötven vettek részt: *Andraskó* István g. kath. lelkész, *Andrasovszky* István r. kath. plébános, *Biáth* Ferencz városi adóhivatalnok, *Csabinyák* Mihály kir. törvsz. jegyző, g. kath. theol. akad. m. tanár, *Csiszárík* Sándor g. kath. lelkész, *Dobay* Béla főszolgabíró, dr. *Glück* Jónás ügyvéd, *Hambor* József r. kath. plébános, *Kovács* István kir. tsvsz. irodatiszt,

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utcza 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árban.

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelenben.

Virító *Cykliamen*, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gonddal lesz elkészítve s csomagolva.

□□ Képes árjegyzékkívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnyezim: Uhl, Kassa. □□ Telefon (Interurban) 202

Ajánlja a legszebb báli csokrokat, legyezőket, mellcsokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátol-díszszel.

≡ Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ≡

Lugen Camillo m. kir. államvasúti felfüggyelő, elnöki titkár, Makucz Rezső m. kir. földmívelésügyi miniszteriumi számtanácsos, Oszlaczky Szilárd m. kir. postafőnök, Szegő Sándor postafőtiszt, Windegg Rezső kir. járásbíró és Zsebráczky Géza r. kath. plébános, lap-szerkesztő.

— **Esküvő.** Medrey Viktor június 18-ikán a budapesti «Jézus Szent Szeve» templomában tartja esküvőjét Divald Arankával, Divald Károly és neje Kiss Paula leányával.

— **Eljegyzés.** Langer Lajos, a Losoncz-szalatnai agyagárúgyár igazgatója, jún. 15-ikén jegyezte el Rosenberg Juczikát.

— **Kérelem.** Városunk lelkes polgármestere a következő kérelmet intézte Eperjes szab. kir. város közönségéhez és különösen az építőiparosokhoz: «Tudomásomra jutott, hogy az utóbbi időben házbontások alkalmával több érdekes és műtörténeti szempontból is értékelni bíró építészeti emlék ment veszendőbe s hogy a földadások alkalmával talált régiségek elkalldták anélkül, hogy azok hozzáértő szakemberek által megvizsgáltatnak volna. Tisztelettel kérem ennélfogva Eperjes sz. kir. város egész közönségét s különösen az építész háztulajdonosokat és építőiparosokat, hogy a házbontások alkalmával talált régiségeket ahhoz értő szakértővel vizsgáltsák meg s a mennyiben a régiség műtörténelmi becses bir, a létesítendő eperjesi múzeum számára nálam helyezték el. A régiségek megvizsgálására dr. Janicsk József tanár úr, a Múemlékek Országos Bizottságának tagja szives készséggel vállalkozik.»

— **Évzáró-vizsga az eperjesi izr. hitközségi elemi iskolában.** Osztályvizsga: az I. és II. osztályban június 24-ikén d. e. 9—11-ig, a III. és IV. oszt. jún. 22-ikén d. e. 9—11-ig, hittani vizsga jún. 21-ikén d. u. 3 órakor. Az évzáró-ünnepély június 25-ikén d. e. 9 órakor tartatik meg, melyre a t. szülők és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak.

— **Legmagasabb kitüntetés.** A rég bevált Nestlé-lele gyermeklisztről oly előnyösen ismert Societé farine lactée *Henri Nestlé* cég a cs. és kir. udvari szállítói címmel lett kitüntetve.

— **A Köztisztviselők Egyesülete** június 14-ikén d. u. 5 órakor tartotta igazgatóválasztmányi ülését, melynek határozatából az elnökség értesíti a tagokat, hogy az alapszabályok már leérkeztek s így a rendkívüli *alakuló-kögyűlést július 8-ikán* d. u. 5 órakor fogja megtartani, melyre a tagok annál is inkább tömegesen megjelenni sziveskedjenek, mivel e gyűlés lesz hivatva most már minden tárgyban döntően határozni. A kögyűlés tárgyai: 1. Az alapszabályok leérkezéről szóló jelentés. 2. A folyó évi költségeloirányzat. 3. Lakbérémelés iránti jelentés. 4. Az egyesületi Otthon tárgyában döntés. 5. Olcsóbb árúczkek beszerzése iránti határozat. 6. Egyéb indítványok, melyek legkésőbb július 3-ikán a titkárnál írásban beadattak (l. alapsz. 23. § e.).

— **Gyűjtés néh. József főherczegnek emelendő szobor javára.** Ez év folyamán az említett célra Sárosvármegye több elemi-iskolájában gyűjtést rendeztek az ezen iskolák ügybuzgó vezetőtanítói, illetőleg igazgatói. Közvetlenül a kir. tanfelügyelőséghez beérkezett adományok a következők: Somosújfalváról 89 fill., Tótraszlaviczáról 3 kor., Bérczajáról 1 kor. 74 fill., Tapolyhanusfalváról (ág. h. ev. iskola) 1 kor. 11 fill., Felsőzabadosról 2 kor. 46 fill., Keczerkosztolányból 1 kor. 78 fill., Sárosberettől 2 kor. 40 fill., Kiszébenből 9 kor. 58 fill., Giráltról 4 kor. 02 fillér, vagyis összesen 26 korona 98 fill. mely összeget a kir. tanfelügyelőség az illetékes helyre juttatta.

— **A kissebeni kegyesrendi gimnázium,** segítő-egyesülete javára, június 17-ikén, szombaton hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Magyar dalok. Éneklé a gimn. énekkara. 2. Demény-Szepessy: «Szt. Erzsébet». Melodráma. Szaválja Szakáll Gy. tanár, zongorán kíséri Szkurkay Emilné úrasszony. 3. a) Schubert: «A kíváncsi»; — b) Farkas I.: «Mi Atyánk». Éneklé dr. Sperling Károlyné

úrasszony, zongorán kíséri dr. Propper Izidorné úrasszony. 4. Vig monológ. Előadja Vaszky Aranka úrleány. 5. Abt. F.: «Dalkeringő», kvartett. Éneklé Adam Ó., Stoll F., Para I. és Szakáll Gy. urak. 6. a) Henri Röver: «Idylle»; b) E. Grieg: «Walzer» Norvegisch. Gordonkaszólló. Játssza Kugler Ede úr, zongorán kíséri Szkurkay Emilné úrasszony. 7. «Az egyetlen kabát», bohózat egy felvonásban. 8. Bordal a «Bánk bán» cz. operából. Éneklé a gimn. énekkara. Hangverseny után tánc.

— **Legkedveltebb szórakozóhelye** az eperjesi közönségnek a *Széchenyi-szálloda kerti helyisége*, a hol minden vasárnapon és csütörtökön a cs. és kir. 5. gyalogezred zenekara hangversenyez. Hideg és meleg ételek, frissen csapolt kitűnő sör és borok.

— **Az Eperjesi Vadásztársaság** június 27-ikén, kedden d. u. 5 órakor Eperjes város tanácstermében tartja rendes évi kögyűlést. A kögyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki jelentés az 1910—11 évről. 2. Pénztáros és számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása. 3. Az 1911—12. évi költségvetés és tagsági-díj megállapítása. 4. Az egyes tagok által (az alapszab. 25. §-ának 9. pontja értelmében) netán beterveztett indítványok tárgyalása. 5. Elnök, pénztáros, jegyző és ügyész választása. 6. Négytagú választmány választása.

— **Ha konyhafelszerelésre** van szüksége, keresse fel *Luchs* Ede és Társa fióküzletét, Főutca 40. Telefon 129.

— **Régiségek gyűjtése.** Az Eperjesen létesítendő múzeum céljaira való régiségek gyűjtése érdekében a tisztviselőkhöz, az intézetekhez, illetőleg a nagyközönséghez intézett lelkes felhívásoknak üdvös hatása immár mutatkozik. Megyszerzte egyre többen óhajtkák, hogy Eperjesen mielőbb múzeum létesüljön. Ezért nemcsak ennek létesülése iránt vannak várakozóssal eltelve, hanem dicséretreméltó felbuzdulással kutatnak és gyűjtenek is régi tárgyakat, hogy ezeket múzeumi célra városunkba készségesen beszoalgtassák. Meg vagyunk győződve róla, hogy ezen beszoalgtatás a vidékről hamarabb menne végbe, ha a város *mielőbb* gondoskodnék *egy-két* legalább ideiglenes, de azért teljes biztonságot nyújtó helyiségről, a melyekbe a gyűjtött tárgyak gondosan elhelyezhetők volnának. *Igen kívánatos volna* a leendő múzeum *allandó* hajlékának kijelölésére is gyorsabb intézkedésekkel gondolni. A Klobusiczky-laktanya ügyis ma-holnap kiürül. Ez — nézetünk szerint — igen alkalmas hely volna. Ezt azért tesszük szövé, mert — értesülésünk szerint — városunk lakói közül többen, a kik különböző régiségek birtokában vannak, kisebb-nagyobb gyűjteményeiket, megfelelő hely esetén, azonnal a múzeumnak ajándékoznák. Városunknak gyűjtésre felszoalított összes ifjúsága is nagyobb lelkesedéssel látna utána a vakációban a régiségeknek, ha mielőbb tudná, hová fognak végleg kerülni gyűjtendő régi tárgyai. Kérünk tehát alázattal épületet!... De mielőbb!

— **Tenniszlabdák, rakettek, rakettolaj** kaphatók *Theiss* Ármin díszműfűrészfegyver- és játékküzletében, Eperjes, Fő-utca 58. sz. a.

— **Jól sikerült mulatságot** rendezett az eperjesi szabóifjúság pünkösdi másodnapján. A mulatság szépségversenyyel és világpostával volt egybekötve. A szépségverseny győztese *Csicsilla* Annuska, a világpostánál pedig *Miska* Annuska nyerte meg az emléktárgyakat. A mulatságok felülírtettek: Grósz Bertalan, Szilvássy Vilmos, Reichard Jenő, Vogel Miksa 5—5 kor.; Gubcsó Gyula, Ackermann Samu, Vojtovics Antal, Urbach József, Klein Samu 4—4 kor.; Tydor Lipót, Sóska János 3—3 kor.; Widinszky József 2 kor. 60 fill.; Mähr Jenő 2 kor. 40 fill.; Molnár Jenő, Andreánszky Gizella, Löwy Zoltán, Rothmann A., Trikuba Jakab 2—2 kor.; Kohajda Balázs, Schönvitzky N. 1—1 kor.; Balog János, Danielovics Béla, Volentik Zoltán, Kürti Gusztáv, Rosenthal Sándor, Weisz Jenő, N. N. 80—80 fill.; Orosz János, Eiben József, Mozolányi Vilmos, Beizetter András 60—60 fill.; Kiss Péter 50 fill.; Kelemen N. és Wittner Béla 20—20 fill.-t adományoztak, melyért ez úton fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **A «Vasárnapi Ujság»** június 18-iki száma pompás kivitelű s rendkívül érdekes képeket közöl gróf Andrassy Géza budapesti palotájának műkincseiről, a római nemzetközi kiállításról, a Nemzeti Szalon tavaszi kiállításáról, s most lefolyt budapesti regatta-versenyről, a kispesti Kossuth-szobor leleplezéséről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György novellája, Czöbel Minka és Peterdi Andor versei, Zsoldos László regénye, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi czikke, czikk az indexről — Prohászka püspök könyveinek indexre tétele alkalmából, — Dobay Zsigmond falusi rajza: a bivaly-patkolás, egy érdekes emlékirat-részlet a szabadságharczról, tárczazikk a hétről s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — **A VASÁRNAPI UJSÁG** előfizetési ára negyedévre 5 korona, a **VILÁGKRÓNIKA**val együtt 6 korona. Megrendelhető a **VASÁRNAPI UJSÁG** kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a **KÉPES NÉPLAP**, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Tanulmányi kirándulás.** Az eperjesi ág. h. ev. koll. főgimnázium 15 növendéke *Vöröss* Sándor tanár vezetésével kirándulást rendezett Budapestre és a Balaton vidékére. Pünkösdi hétfőjén Budapesten tartózkodott a kiránduló-csapat és a nevezetesebb szobrok, épületek felkeresése után részletesebben megszemlélte az országházát, a nemzeti múzeumot, a kerepesi-úti temetőt, a városliget és a halászbástyát. Kedden reggel Siófokra utazott a társaság, a honnan gőzhajón ment át Balatonfüredre. E régi, híres fürdőn megtekintették a forrásokat, Kisfaludy Sándor szobrát, a színházat, a sétatert, Blaháné házát, a Jókai-nyaralót, a herczegprimás palotáját és az erdőt. Motoros csónakon szállt ki délután a társaság a tihanyi félszigetre, melynek nevezetessége az apátsági templom még a XI. századból való ó-román sírkápolnájával, a hol I. Endre király maradványai pihennek. Másik nevezetessége a visszhang. A falubeli gyerekek hívás nélkül jöttek és egymásután kiabálták betanult mondókáikat, amelyeket a templom fala egészen tisztán vert vissza. A gyerekek bőven kinalgatták a kecskekörmöt is, amelyet a Balaton vize mos ki a félsziget partjára. Egy órai időzés után visszatért a társaság Füredre, a hol megfürdött és nagy öröme a temesvári főreáliskola éppen akkor érkező kiránduló-csapatával találkozott. Közös sétát tettek és a vidám nóták hangjával verték fel a fürdő csendjét. Másnap reggel tovább utaztak és a Badacsonyi hegyre mentek fel, a melynek oldalán egymás mellett találjuk a Kisfaludiforrást, Kisfaludy Sándor házát, Szegedy Róza hajlékát; nem messzire van a Rózsakő, a melyhez az a rege fűződik, hogy az a leány, a ki a köre áll, s róla a Balaton felé tekint, férjhez megy húszéves kora előtt. A hegy tetejéről gyönyörű kilátás tárult fel az irodalomból is ismeretes dombokra és várakra (Szigliget, Tátika, Csobáncz, Gyula vára stb.). Még aznap délután Tapolczán át Keszthelyre utaztak s előbb megtekintették a város nevezetességeit: az 1386-ból származó plébánia-templomot, Festetics György szobrát, a Festetics kastélyt, a Georgikont, a Balatoni Múzeumot, a mely nemcsak néprajzi és természeti tárgyakban, hanem a római és népvándorláskorabeli leletekben is gazdag; azután Hévízre gyalogoltak, ahol kellemes fürdő és uszonna várta őket, a bérlő szivességéből. A lótvészvirág élénk színével tetszetős látványt nyújtott. A Keszthelyre visszaérkezőket a Balaton-szálló tulajdonosa pompás vacsorával fogadta s nem csekély büszkeségükre szolgált, hogy a jogászpinczerek szolgálták ki őket. Még este egy kis csónakázásra is jutott idő. A következő napon Fonyódra mentek, s a Béla-telepen levő Sirály-szállóban szálltak meg. Itt előbb a várhegyre kúsztak fel, a mely Kupa pogány vezér fészke volt, azután pedig megfürdöttek a Balatonban. Még aznap délután vonatra ült a csapat és Budapestet át tért vissza Eperjesre, eltele a Balaton csodálatától és szeretetétől.

— **Hajfonatok, hajbetétek** *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál, Fő-utca 63. Kifésült és vágott hajat veszek.

Sirolin

„Roche“

hagyható minden gyógyszer-tárban.

Ára 60 pengőcent 4 koronára.

As orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú ideig keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazon, kik gégehurutban szenvednek, Sirolin „Roche“ által rövid ideig belüli meggyógyulnak.
3. Amiképpen szenvedők már rövid használat után lényeges könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulus, mirigydúsodásos, szem- és orrhurutos gyermeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.

A táplálkozást nagyban elősegíti.

Önk esetét megmagyarázva SIROLIN „Roche“-t kérjünk és pótszereket határozottan ajánlunk vissza.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

— **Köszönet.** Az eperjesi áll. tanfőnöképző-intézet növendékeinek kirándulási alapjára *Kovalicsky* Kornél g. k. nagyprépost 10 koronát adományozott. Fogadják a nemesszívű adakozó az intézet hálás köszönetét. *Düss* Mária, igazgató.

— **Gramofonok, lemezek és tük nagy választékban** kaphatók *Theiss* Armin játékarú, üzletében, Eperjesen, Fő utca 58. szám alatt.

— **Női kereskedelmi tanfolyamot** szervez a Késmárki Kereskedelmi Társulat a jövő tanévben is. Azok, a kik e tanfolyamot elvégezni szándékoznak, jelentsék be elhatározásukat legkésőbb július 5-ikéig *Belóczy* Sándor igazgatónak, s ez alkalommal bizonyítványukat is küldjék be. A tanfolyam célja a nőknek gyakorlati, praktikus nevelést nyújtani és őket oly szakismeretekkel ellátni, melyek őket a kereskedelmi, üzleti pályán különféle állások betöltésére is képesítik. Az itt nyert szakismeretek alapján alkalmazást nyerhetnek mint könyvvezetők, levelezők és pénztárkezelők bármely iparvállalatnál, gyárakban vagy kereskedésekben, esetleg, ha a gépirást is elsajátították, különféle hivatalokban és irodákban. A tanfolyam 10 hónapig tart. A tanfolyamra azon leányok (nők) iratkoznak be, a kik a polgári vagy felsőbb leányiskola négy osztályát vagy a felső népskolát sikerrel elvégezték. Főlvételi vizsgálat alapján fölvehető olyanok is, kik az említett iskoláknak csak 1—2—3 osztályát, vagy csak az elemi iskolát végezték el és 14 évnél idősebbek. E főlvételi vizsgálat kiterjed: a magyar nyelvre, számtanra és földrajzra. — Tandíj egész évre 100 kor. Főlvételi díj 4 kor. A főlvételi vizsgálat díja 10 kor. A beiratás és főlvétel szept. 1-jétől 4-ikéig tart, a tanítás pedig 6-ikán kezdődik.

— **Elveszett tárgyak.** Paszternák Manó teherszállító szekeréről pénteken délben a Kassai-úton leestett s elveszett egy csomag, a mely *Bloch* Salamon eperjesi vászonkereskedő címére érkezett s kézműárt tartalmazott. *Drabik* János radványi lakos hétfőn 200 koronáról szóló s *Marincsin* János és *Kmecz* András aláírásával ellátott váltót veszített el. *Takács* János 9. honv.-gy.-ezredbeli őrmester arany karikagyűrűt, *Lukács* Gizella tulaezüst óráját és ugyanolyan nyaklánczot veszített el.

— **Vadászfegyverek,** flobertek, revolverek, Browning-pisztolyok, mindenféle töltények és vadászati cikkek igen olcsók *Luchs* fióküzletében, Fő utca 40. Telefon 129.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az Első Eperjesi Szegénygyermekeket Felruházó Asztaltársaság által június 11-ikén a «Zöldfa»-mulatókertben megtartott népünnepély alkalmából a következő felülfizetéseket vettük: 8 kor. 50 fill.-rel: *dr. Moskovits* Emil; 5—5 kor.-val: *Buchner* Sándor, *Bankegylet*, *Káposztás* Gábor, *Lútoicska* Dániel, *Weisz* Jónás; 4 kor.-val: *Grosz* Sándor; 3 kor. 50 fill.-jével: *Buchner* Sándor, *Egerer* Ferencz, *Elsasz* Manó, *Zahler* Adolf; 3—3 kor.-val: *Földes* Samu, *Tydor* Lipót; 2 kor. 50 fill.-jével: *dr. Gallasy* József, *Gellért* Manó; 2—2 kor.-val: *Gottlieb* Leó, *Keil* Armin, *Rupp* Emil, *Landau* Izidor; 1 kor. 50 fill.-jével: *dr. Böhm* Aladár, *Klein* Jenő, *Révész* Jenő; 1—1 kor.-val: *Tar* Jenő, *Benyó* Antal, *Klein* Izsák, *Nicka* Károly, *Palkovits* Emil, *Roth* Izidor, *Wollner* Mór, *Vajdicska* Kálmán; 60 fill.-rel *N. N.*; 50—50 fill.-rel *Gyagyovszky* Sándor, *N. N.*, *Feczko* Mihály, *Rottmann* Dezső, *Koch* Tivadár, *Sóska* János, *Török* Gyula, *N. N.*, *N. N.*, *dr. Hartmann* N., *N. N.* Midőn ezen felülfizetéseket nyugtázzuk, az ember-szeretet nevében feláldozott adományokért hálás köszönetet mondunk. Ugyanezen alkalommal a felállított pezsgőautomata-reklám megváltása czímen *Kürti* Gusztáv 3 kor., *Molnár* Jenő, *Kun* Sándor, *Ambrózy* Béla, *Sziklai* Samu, *Rothmann* A. M., *Tar* Jenő 2—2 kor.-t és *Gerő* Mihály 1 koronát adományoztak, mely összegeket is hálás köszönettel nyugtázzuk. *Az elnökség.*

— **«Váloperbeli eljárás az új perrendtartás szerint.»** Ilyen czímen igen praktikus, nélkülözhetetlen népies jogi-munka jelent meg a *Jogi Népkönyvtár* kiadásában. A könyv az új polgári perrendtartás szerinti összes házassági (váló, bontó, megtámadási semmisségi) peres-eljárásokat tárgyalja könnyen érthető módon, úgy, hogy ezt nemcsak a jogászvilág és valamennyi igazságügyi s közgazgatási hatóság, hanem a laikus közönség is nagy haszonnal forgathatja. A könyv szerzője *dr. Gerő* Ernő, budapesti ügyvéd. A könyv ára 1 kor. és megrendelhető minden könyvkereskedésben, vagy lapunk kiadóhivatala útján, valamint a *Jogi Népkönyvtárnál* is, Budapest, VIII., *Reviczky*-tér 5.

— **Gyilkos szerelem.** *Bili* József galbafői cigány beleszeretett *Sivák* Mária cigány 15 éves cigány lányba. Szerelmét házassággal akarta betetőzni. A törvény által előírt orvosi vizsgálatnak azonban a lány a világ minden kincséért sem vetette volna magát alá. A legény kötötte magát feltételéhez s úgy határozott, hogy vagy most, vagy soha. S minthogy az

amúgy cigánymódrá való házasságnak ellene voltak nemcsak a lány szülei, de maga a lány is, az elvetemedett ember úgy vélte megoldani a dolgot, hogy lelővi a szeretőjét s akkor is megvalósul a feltétele: «vagy soha». Június 1-jén odalopódzott a ház ablaka alá s egyenesen a lány szíve tájékát vette célba. Lőtt, de a golyó talán a nagy izgatottságtól célt tévesztett s csak a balkarba fúródott. A súlyosan megsebesített lányt beszállították a bártfai kórházba s még most is ápolják. A tettes megugrott.

— **Kihúzta a fülbevalóját.** *Leskó* Erzsébet, szepesváraljai születésű 11-éves leány, június 14-ikén *Hampel* Henrik gyümölcskereskedő *Erzsi* nevű 5-éves leánya füléből az egyik fülbevalót kiszedte s már a másikat is húzogatta. *Malatinszki* János rendőrszakaszvezető, a ki az egészet végignézte, a fiatal korú tolvajt előállította a rendőrségre.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* czégnek (Bécs, I., *Tuchlauben* 9) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei árúhátát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a czég.

— **Leesett a kocsirol.** *Scheiermann* Józsefné, 43-éves sóbányai munkásnő a napokban a «Salvator»-forrásnak a nagy-állomáson lévő raktára előtt üveglakással foglalkozott. A kocsit el, a melyről az üvegeket adogatta le, két fiatal, tüzesvérű ló volt befogva, a melyek a pályaudvarra berobogó vonat zajától megriadtak s ágaskodni kezdtek. *Scheiermann* Józsefné ennek következtében a kocsirol lebukott s a fején több, súlyos természetű zúzódást szenvedett.

A budapesti m. kir. tudományegyetem belgyógyászati klinikáján végzett kísérletek alapján meg lett állapítva, hogy a természetes **Ferencz József** keserűvíz erős hashajtó eredménye mellett nemcsak kellemetlen utóhatást nem idéz elő, hanem az étvágyat is még lényegesen megnagyobbítja.

— **Tolvaj cseléd.** A rendőrség elfogta *Lukács* Katalin faczér cselédet, a ki *Heller* Menyhért vegyeskereskedő és *Leinwohl* Leó kárára nagymennyiségű ruhaneműt lopott.

— **Halászati cikkek** igen nagy választékban, a legolcsóbbak *Luchs* fiókjában, Főutca 40. Telefon 129.

— **Állat az emberben.** A rendőrség letartóztatta *Kohn* Sámuel tolcsvai születésű 27-éves péksegédet, a ki június 13-án munkaadójának 6-éves leányát meg akarta fertőzni. Állatias és beteges szenvedélyének végrehajtásában azonban megzavarta a cseléd, a ki lármát csapott. *Kohn* erre elmenekült, de a vasúti rendőrség még elutazása előtt a pályaudvaron letartóztatta.

— **A hálószobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a *Löcherer-Cimexin*-nel történtek próbák, beigazolódtott, hogy a *Cimexin* nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a *Cimexin* hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A *Cimexin* mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer! Kapható: *Löcherer* Gyula gyógyszerüzletében *Bártfán* és *Pálesch* Árpád drogeriájában *Eperjesen*.

ki egészséges bőrpótlásra súlyt helyez, főleg a szepelket el akarja tüntetni s szép, puha és lágy arczbőrt czéloz ápolásával, csakis **Steckenperd-Lillomtejszappannal** (védjegy nádpárpa) mosakszik *Bergmann & Co.* Tetschen a/E. czégtől. Darabja 80 fill. Kapható minden gyógyszerüzletben és drogeriájában.

SZINHÁZ.

A szezon végén vagyunk. S dacára annak, a közönség színházlátogatási kedve mintha nagyobb volna. Avagy talán a jutalom- s a búcsújátékok vonzzák a közönséget? Pénteken *Komlóssy* Emma, a budapesti Királysínház primadonnája lépett fel először a «Börögér»-ben. Első fellépéséről a maga helyén emlékezzünk meg.

Szombaton (jún. 10-ikén) «*Othello*» került előadásra, czímszerepben *Molnár* Lászlóval, a Nemzeti-Színház művészeivel, a közönség elég nagy érdeklődése mellett.

Vasárnap (jún. 11-ikén) — tekintettel a «Zöldfa» kertjében rendezett jótékonycéli népünnepélyre — a színház kapui zárva maradtak.

Hétfőn (június 12-ikén) *Kövessy* Albert énekes bohózata, a «*Vigéczek*» került színre zsúfolt ház előtt. A ház zsúfoltságát az magyarázza meg, hogy ezen előadás a karszemélyzet jutalomjátéka volt.

Kedden (jún. 13-ikán) *Henry* Bernstein «*Utánam*» című 3-felvonásos színművének premiérje volt — gyenge érdeklődés mellett. *Bourgade* Irén szerepét *Markovics* Margit játszta a töle megszokott művészettel. Sikere volt még kivüle *K.-Thege* Emiliának is.

Szerdán (június 14-ikén) *Markovics* Margit jutalomjátéka volt. A közönség kedvence jutalomjátékaul *Sudermann* «*Oththon*»-ját választotta. A szezon tekintve, szép számban megjelent közönség lelkesen éljenzte a művésznőt, a ki meghatóttan fogadta a közönség csokrait s ajándékait. *Schwartz* alezredes szerepét a hirtelen megbetegedett *Gáspár* helyett *Kallós* játszotta igen szép sikerrel.

Csütörtökön (június 15-ikén) két előadás volt. Délután *Csiky* «*Nagymamá*»-ját adták üres ház előtt. Míg este *Berr* és *Guillemaud* kacagató öt felvonásos bohózatát, «*A millió*»-t. *Markovics* Margit csak igen kis szerepben búcsúztatott el a közönségtől. Ezen est egyébként *Gáspár* esteje volt, ki hálás szerepében óriási sikert ért el. Szép sikere volt még *Kallós*nak tenorista-szerepében.

Pénteken (június 16-ikán) *Komlóssy* Emmának, a budapesti Király-színház primadonnájának vendégszereplésével a «*Börögér*» című örökszép operette ment, félig telt ház előtt. Az előadás minden tekintetben tökéleteset nyújtott. Igaz elragadtatással hallgattuk *Komlóssy* Emma terjedelmes hangját, néztük mesteri játékát, melyhez jól simult *Solti* Vilma és *Székely* Gyula éneke és játéka. Többi szereplők is kivétel nélkül, valamint a zenekar is tehetségük és képességük legjobbját adták. Leikes tapsok jutalmazták őket.

IRODALOM.

A «Magyar Figyelő» 12. számát *Tisza* István nagy tanulmánya dominálja, a mely az «*Osztrák mű 67-iki kiegyezéséről*» című, *dr. Zolger* nek a kiegyezésről írott könyvével foglalkozik. Ismeretes, hogy *dr. Zolger* azon az állásponton áll, mely szerint a 67-iki kiegyezést a magyar nemzet nem az uralkodóval, hanem Ausztriával kötötte. Ez álláspontját a kiegyezés szövegének etymologiai magyarázatával, egykori tárgyalásokkal és parlamenti vitákkal akarja bizonyítani. *Tisza* István óriási tudással és alaposággal czáfolja meg pontról-pontra *Zolger* tételeit és végül rendkívül érdekes részleteket közöl azon vitákról, a melyeket miniszterelnöksége alatt *Körner* osztrák miniszterelnökkel folytatott. Az új angol szocziális biztosítási törvényjavaslattal foglalkozik egy másik tanulmány, a mely igen nagy tájékozottságot árul el. *Bárony* István «*Dinamit*» című novellája a kitünő író minden ragyogó tulajdonságát tükrözi vissza. *Újhelyi* Nándor *Juth* Zsigmondról írt irodalmi arcképet, *dr. Kallós* Edének tanulmánya: «*A kontár történetírás és a köz-tudat*», a mai viszonyok között rendkívül megszívlelendő tudományos igazságokat hirdet. Az ifjú horvát generáció egyik művelt és lelkes tagja, *dr. Andres* Iván, egy horvátországi levélben az unionizmus elvi álláspontjára áll. A gazdag számban találjuk azonkívül még *Sikabonyi* Antal cikkeit a szecsesszionizmus túlzásairól, egy békéscsabai levelet, a mely objektív komolysággal tárja fel Békéscsaba sajtósági viszonyait, és az érdekes és gazdag feljegyzés rovatot. A magas színvonalon álló szám méltóan sorakozik a **MAGYAR FIGYELŐ** eddig megjelent számai mellé. A **MAGYAR FIGYELŐ** előfizetési ára egész évre 24 kor., félévre 12 kor., negyedévre 6 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI., *Andrássy*-út 10.

Globin
legjobb cipőkrém

TESTEDZÉS.

E. T. V. E. bajnoki győzelme.

Az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület fúleslabdacsapata f. hó 15-ikén, Úrnapiján Budapesten lelkes játék után ismét megnyerte Magyarországon 1911. évi fúleslabda-bajnokságát. Ellenfele ezúttal a budapesti fúleslabda-kerület bajnoki csapata, a III. ker. Torna- és Vívó-Egyesület. A játék d. u. 6 órakor kezdődött a millenáris versenypályán. A M. O. T. E. Sz.-től kiküldött bíró *Iszer* Károly, a M. O. T. E. Sz. alelnöke volt. A budapesti sajtó már napokkal ezelőtt hirdette, hogy a bajnoki

küzdelem teljesen nyílt lesz, mert egyetünk elvesztette egyik jó játékosát, Gobonya Albint, a ki ez alkalommal a mi csapatunk ellen küzdött. Az érdeklődés a sportközönség körében igen nagy volt. S örömmel jegyeztük fel, hogy szimpátiája a legelső perctől felénk fordult s lelkes szavakkal bátorította jeles csapatunkat a küzdelemre. Felállás után E. T. V. E. kezd s már rövid két percnyi tusa után E. T. V. E. óriási fölénye látható. Alig négy percnyi játék után Kontra József átadja az ellenfél kapuját. Majd néhány percre rá Rozman Dezső dobja a másodikat, így váltakozva, egymásközt versenyezve dobna még két kaput. Az első félidő 4:0 E. T. V. E. javára. Felállás után E. T. V. E. erős szél ellen játszik. A tribünök közönsége lélekzetét visszafogva lesi, hogy meg tudja-e állani a bajnoki csapat a helyét a széllel szemben is.

A csapat minden tagja — kivétel nélkül — teljes lelkesedéssel fekszik bele a játékba s a szél daczára Kontra a 10-ik perczben kaput hajít. A győzelem biztos ugyan, de kitűnő fedezetünk, Rozman még egy kaput hajít, nehogy Kontraé legyen a dicsőség. Csatársorunknak a csellel játszó III. T. V. E. ellen nehéz szerepe volt, de derekasan állta meg a helyét, különösen Czigány Jenő, ki emberfeletti játékot produkált. A kezdő hátvéd dobásai ámulatba ejtették a nézőket, fogásai biztosak, kétkeszei jók. Sok derűtséget keltett játékával a középső hátvéd, Kribel Aladár, a kinek 8 kétkesze labdája közül csak kettőt fogott ki az ellenfél. Csapatunk oly fölényes győzelmet aratott ez alkalommal, a minőt még bajnokjelölt csapat ellen egyszer sem. A gyönyörű bronz-szobor tehát újból derék csapatunké, a művészi kivitelű aranykoszorús 10 drb nagy ezüst-érem megint legjobb tízünk mellé ékeskedik. De ez nem minden.

Eperjes városának neve az egész művelt világon, a hol csak sportember él, újból ifygeltebb, újból ismertebb.

Bátran, minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy sok-sok egyetünk közül egyetlen egy sem szerzett Eperjes nevének annyi dicsőséget, mint éppen a nagymúltú E. T. V. E., mely nemcsak a magyar sportvilágban tisztelt nevet vívott ki magának és városának. Jövőre Stockholmban lesz az a nemzetközi Olimpiai küzdelem, melyen résztvesz a világ minden nemzete legjobbjaival.

Coubertin grófnak, a nemzetközi Olimpiai-bizottság elnökének annyira megtetszett a férfias, nyílt harczt követelő, lelket-testet edző füleslabda-játék, hogy javaslatára a nemzetközibizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a füleslabda-játékot is felveszi a versenyek programjába. S e versenyben, e nagy nemzetközi versengésben E. T. V. E.-nek, mint Magyarország legjobb füleslabdajátékosának jut majd az a nagy, magasztos szerep, hogy ezúttal nem megyék (a klub színe a megye színe), hanem Magyarország színeit képviselje. S bizonyosak vagyunk benne, hogy dicsőségesen fogja képviselni a magyar nemzet legjobb tíze.

Tanulmányi kirándulás. A kir. kath. főgimnáziumnak 15 főnyi csapata jún. 10—11-ikén Miskolcra ment; kettős cél vezet: egyrészt Miskolcra és vidékének tanulmányozása, másrészt az ottani kir. kath. főgimnázium helyi tornaversenyében való részvétel. Mindkettő jól sikerült. A város utcái és házai nem ragadták el az eperjesi csapatot, de annál inkább az a nagy forgalom, gyarapodás, építés és nagy közgazdasági tényezők, a melyek lépten-nyomon előtérbe lépnek. Ilyen a közeli diósgyőri vasgyár, a melynek hatalmas méretét és terjedelmét eléggé mutatja az, hogy körülbelül 8000 ember dolgozik az óriási telepen, a mely a munkásoknak is kitűnően felépített és rendben tartott házat kerttel együtt bocsájt rendelkezésükre. A gyár az aczélgégyártásnak elsőrendű készítőhelye; cikkek főleg: vasúti sín, ágyúgolyó, gépalkatrészek. A besszemer-aczél előállítását, a hatalmas ágyúgolyók esztergályozását a többi tanulságos eljárással együtt mind látta a csapat, a mely Jakobei Dezső és Pethe Ferencz tanárok vezetésével gondosan figyelmére méltatott mindent, főleg az alapos mérnöki magyarázat segítségével. Miskolcra szép vidékében az Avasról gyönyörködött a társaság; újabban igen pompás utakat készítettek oda és így a város egy gyönyörű és egészséges kirándulólhelyet nyert, a melyhez hasonlóval kevés város dicsekedhetik. Turistái törekvésünket még inkább kielégítette a Szinva gyönyörű felső völgye, csak az volt a kár, hogy forrásáig nem juthattunk az idő rövidsége miatt, de a mindinkább szűkülő és kétoldalt erdős és sziklás részletekben gazdag völgy szépségében így is nagyon gyönyörködtünk. Ez a magyar Tempe-völgynek nevezett terület több méltánylást érdemel, mint a mennyiben része van. — Szombaton délután a tornaverseny volt, a melyen csak az említett két intézet vett részt. Miskolcra még csak kezdődik a sportélet, de máris megvan a kellő eredmény, a mely

az ottani kiválóan ügyes, lelkes és fáradhatatlan munkásságnak eredménye. A szabadgyakorlatok katonazene mellett szabatosan mentek, utánuk szertornászás és atlétikai gyakorlatok következtek, végül füleslabda-játék. Ifjaink közül tízen a futásban, a súlydobásban és a játékban vettek részt; Eperjesen ezek a gyakorlatok mind régóta ismeretesek, ellenben Miskolcra a tanulmányosság előtt jórészt újak és így nem csoda, hogy az eperjesiek az összes első díjakat megnyerték. Miskolcra hátránya, hogy nincs saját játszótér; a közönség a játékosok közelébe furakodott és emiatt nem lehetett rendet tartani. A kellő okulás után szép jövője lehet Miskolcra a sportnak. — A csapat jó kedvben és egészségesen jött haza 11-ikén éjjel.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-bérvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Tű- és kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld *az igazgatóság.*

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlja.

Főlerakat: **Bein Simon** cégénel, Eperjes.

Felelős szerkesztő: **Dvortsák Győző.**

Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTÉR.

BEERMAN SÁNDOR
Beregszászról, eljegyezte
SIEGELMAN SZERÉNKÉT
Eperjesen.
(Minden külön értesítés helyett!)

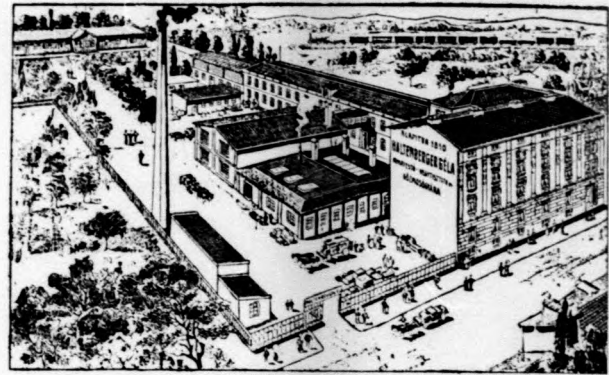
5-kilós, c-inosan fonott postakosarakban, befőzni való,
válogott **spanyolmeggyet** és
kajszinbaraezket
3 korona 50 filléért,
zöld ringlót új burgonyát
2 kor. 50 fill-ért, bérmentve 1 k. 75 f.
szállít **HIBJÁN SÁMUEL UTÓDA, Nyiregyháza.**

Raktáromon levő
fedeles kocsik és bricskák
— építkezés miatt —
leszállított áron eladatnak.

EPERJES : **Lútocska Dániel,**
Kossuth Lajos-utca 7. kocsigyártó.

:: Kereskedelmileg képzett ::
könyvelő,
ki levelezést, gépirást is önállóan
végez, felvétetik **Divald műinté-**
zetében, Eperjesen.

Írásbeli ajánlatok kéretnek.



Haltenberger Béla
kassai ruhafestő-, vegyítisztító- és gőzmosóggyára
felvételi üzlete

Eperjesen, Fő-utca 23. sz. a.
nyílt meg. ■■ Ruhafestést, vegyítisztítást
és gőzmosást a legszebben és leggyor-
sabbban eszközöl.

Tátra-Gánócz GYÓGY-
FÜRDŐ

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig.

Kassa-oderbergi vasút fővonalán: gyorsvonatok feltételes
□□ megállóhelye. Posta, távirda, telefon helyben. □□

Természetes szénsavdús forrásával kitűnő gyógyhatású:

Vérszegénység	Gyomorbántalmak
Szívajok	Bélhurut
Rheumatismus	Női bajok
Köszvény	Neuraszténia
Izületi csúsz	Angolkór
Vesebaj	eseteiben.

Méltányos árak. Penzió. Olcsó, száraz szobák. Kitűnő el-
látás. Figyelmes kiszolgálás. Az előevadban a szobaárak-
nál 20%, az utóévadban 40% árengedmény.

Állandó fürdőorvos **Budapestről.**

Prospektust és mi den egyéb felvilágosítást díjtalanul
küld: május 1-jéig **Gánócz-fürdőgondnokság, Kassa,**
május 1-jétől **Fürdőigazgatóság, Gánóczfürdő.**

... .. Az
EPERJESI TAKARÉKPÉNZTÁR
törlesztéses
(amortizációs)
jelzálogkölsönöket
ad **15-40 évre**
a legelőnyösebb feltételek mellett.

Felvilágosítással □
készségesen szolgál.

Az epe
Eperjes sz
miniszter é
mával szü
1229/a. hr
ben a ká
határidőül
9 óráját
kir. tvszék
Erre a
tetnek, hog
leges hatá
Eperjes
A kiadó

ST
518 méter t
Budapest

RE
külöti és t
bántalmak)

MA
Orvosi ve
6 terméke
maszárak
kőspette,
így megbe
Legelősebb
tápiáló éle
előkelő úri
székessé
augusztus 2
és felvilágos

előlk

Vasa

Elő
Egy
Félé
Neg
Egy

AZ

3109—1911. p. sz.

Hirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Eperjes sz. kir. városnak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által engedélyezett új laktanya építése alkalmával szükségelt s az eperjesi 1998. számú tjkvben 1229. a. hr. sz. ingatlanra vonatkozó kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás megkezdésére tárgyalási határidőül, 1911. évi június hó 23-ik napjának d. e. 9. óráját a tárgyalás vezetésével megbízott Irányi Géza kir. tsvzéki bíró hivatalos helyiségébe kitzíte.

Erre az érdekeltek azzal a figyelmeztetéssel idézettek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölötti érdemleges határozatot nem gátolja.

Eperjes, 1911. május 24. Irányi Géza s. k. kir. tsvzéki bíró.

A kiadmány hitelül: Hucsell János, kezelő.

STUBNYA FÜRDŐ

515 méter t. f. m. 83-49 O fokú hővízzel. Budapest-Ruttkai fővonalon gyorsvonat megállóhely. Javallatok

REUMA KÖSZVÉNY

Iszlási és isomreumas megbetegedésknél, ischias, neuralgia ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, ecocema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezeték alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és természetes tükörfürdő, pakolás, izadási kurák, villamosítás, masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepe, elterülve a Tátrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint légyógyhely is; nagy és szép park. Legelőbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn-tennisz. Állandó előkelő úri közönséggel. Hivatalos fürdőorvos: dr. ALT EGON lovag, székfővárosi gyakornok- orvos. — Előidény: július 1-ig. — Utóidény: augusztus 20-tól. — 50% engedmény! Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

Szliács aczélfürdő

Felsőmagyarország.

Eg. edül ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Idény: május 15-ikétől szeptember 30-ikáig.

Feülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, háterincz- és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Mint fürdőorvos, dr. Nádasy István hiv. fürdőorvos működik.

Utazás Bécsből 9 óra, északra Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragasok minden nagyobb vasúti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás-, valamint lakás-árkedvezményről az elő- és utóidényben ad

a fürdőigazgatóság Szliácscon (Zólyom-m.).

Egyszeri kísérlet: állandó használat



Bruxelles 1910 Grand Prix

Dr. Dralle
nyír-
hajvize

Hatásban felül nem mult.
Ár 250 K és 5 K.
DRALLE GYÖRGY, Hamburg és Bodenbach az E. m.

2196—1911. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy a Hudák Andrásné sz. Halykó Mária végrehajtónak Iván Györgyné sz. Halykó Anna, kk. Halykó Erzsébet és János végrehajtást szenvedettek elleni 187 kor. tőke, ennek 1907. november 26-ikától járó 5% kamatai, 118 kor. 35 fill. és 21 kor. költségek s Hudák András és neje végrehajtónak ugyanezen végrehajtást szenvedettek elleni 588 kor. 75 fill. tőkekövetelés és jár. végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék s a lemesi kir. járásbírósg területén levő és Somosújfalú községben fekvő: a somosújfalusi 12. sz. tjkvben A. I. 1. sor-, 38. hr. sz., 46/a. b. öi. sz. ház s kert, 2. sor-, 38. a. hr. sz. csür s üres beltelek 3—17. sor-, 73., 94., 112., 121., 142., 146., 171., 200., 211., 234., 252., 282., 298., 319. hr. sz. részletek s közös legelő s erdőből álló 9/10 rész telekből B. 31., 32. szerint kk. Halykó Erzsébet és János nevén és B. 42., 44., 45. szerint Iván Györgyné sz. Halykó Anna, kk. Halykó Erzsébet, kk. Halykó János nevén álló jutalékokra 818 kor. kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1911. évi június 20-ikán d. e. 10 órakor Somosújfalú községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a a vh. novella 25. és 26 §-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 81 kor. 80 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, s a bánatpénzt a vh. n. 25. §-a értelmében kiegszíteni.

Kir. tszék Eperjesen, 1911. április hó 6-ikán.

Suhayda s. k. kir. tsvz. bíró.

A kiadmány hitelül: Klein Béla, kir. t. tkvvezető.

Kossuth Lajos-utca 44. sz. házban

a földszinti három szobából és kellő mellékhelyiségekből álló

utczai lakás

azonnal, esetleg augusztus 1-től kiadó.

Bővebbet Libay Miklósnál.

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot jártni óhajt, :::: fizesse elő

Az Ujság-ot!

Vasárnap: «Asszony», «Gyermek» melléklet.

Előfizetési árak:	Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasárnap és ünneppapokon
Egy évre K 28.—	
Félévre 14.—	
Negyedévre 7.—	
Egy hónapra 2.40	80—100—200 oldal.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kéveköto-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, répvágók, darálók, örlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

PALMA



AVALODI KAUCSUKSAROK

MAGYAR MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. BUDAPEST

IRODA:
ERZSÉBET KÖRUT 41
GYÁR:
GYÖMRŐI UT 40-42.



ELSŐRENDÜ

GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS VASUTI MÉRLEGEK.
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

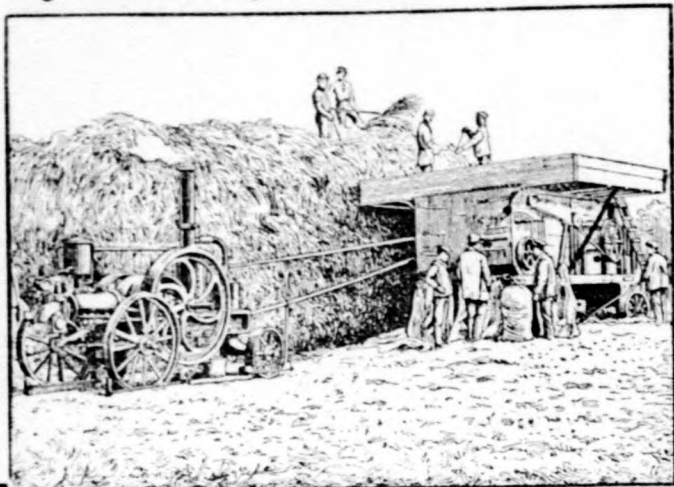
MASSEY-HARRIS C^o R.-T.



Fűkaszáló aratógép és földművelő eszközök
gyára.
Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a
Massey-Harris C^o R.-T.
Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Nyersolajmotoros cséplőgarnitúrák ered. angol szab. Petter-féle



nyersolaj-lokomobillal és elsőrangú hazai gyártmányú cséplőgéppel a leg-egyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb üzemet biztosítják.

Az ered. PETER négyütemű szab. csőgyújtós (nem tüzesgolyó) stabil nyersolajmotor 2-55 tényleges lőerő teljesítményével a legjobb gazdasági és ipari üzemgép.

Ered. DIAMLER világhíru stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.
Ered. PETZOLD „OTTO” rendszerű szívógázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Ered. amer. „LAMBERT” stabil és lokomobilszerű benzinmotorok.

Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

KÖZPONTI KERESKEDELMI ÉS IPARBANK GÉPOSZTÁLYA

BUDAPEST, V., Váci-körút 26. Sürgőnyezim: „Centralis”
Telefon: 164-65.
Az összes gyártmányok állandó gépkiállításunkon megtekinthetők.

Örökös állást nyerhet bárki havi 600 korona jó

velelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviseletét a Budapesti Erzsébetvárosi Takarékpénztár Részvénytársaságnál (Budapest, VII., Károly körút 13.) elvállalja. Szakértelem nem szükséges, mint mellékletünkben is látható.
Alaptőke 7 millió korona.

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia). Legerősebb jódbrómtartalmú, elsőrangú fürdőhely. Egyetlen hely, ahol tisztán jódfürdőt lehet használni. Gyógyjavulatok: görvélykór, syphilis, izzadmányok, érelmeszesedés, csont- és izületbántalmak, nőbajok, csúsz stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Óségi park. Elegáns elhelyezés. Pénzió gyermekeknek (kísérő nélkül). Posta-, távírdó- és vasút-állomás. Idény május 15-iktől október 1-éig Dr. Klinek V. főorvos. Prospektus és értesítés ö kegyelmessége gróf Larisch-Mönnich fürdőigazgatóságától, Darkau, kérendő.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-fele Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.
Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és nő-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Főszékhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszern, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényel, oszúnnal és meghűlésekkel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható.
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
D: Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Árverés.

A f. évi május 13-ikáig lejárt és nem rendezett zálogtárgyak június 19-ikén délelőtt 9 órakor fognak Fő-utca 117. szám alatti üzlethelyiségemben nyilvános árverés útján eladatni. Jordán Adolf.

Carl Kronsteiner-féle, az idő viszontagságainak ellentálló, mészaçade-festékek

törvényileg védve
50 színárnyalatban, kilója 2-4 fillértől feljebb.
Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmul. Egyedül czélszerű mázólóanyag már festett façadeokon.

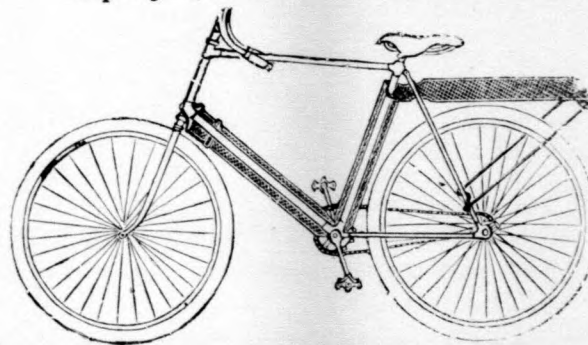
Email-façade-festékek szint nem enged, egyszerű mázóással fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel keverve lesz használható kész; anti-szeptikus, mérgegmentes, likacsos. Ideális máz belső helyiségek, faépítmények, még be nem mázólt épület-homlokzatok, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.
Kapható minden színárnyalatban és a költség négyzetméterenként 5 fillér.
Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve.
Wien, III.,
Carl Kronsteiner, Hauptstrasse 120.
Raktárak minden nagyobb városban.

SÜRGÖNY! MEGNYILT

Schweitzer varrógép-részvénytársaság mechanikai javító-műhelye.

Elvállaljuk varrógép, kerékpár, irógép és gramofon-javításoknak legjutányosabb árak mellett gyors és pontos elintézését.
Az összes géprészek nálunk legjobb kivitelben, legolcsóbb árban kaphatók.
Eredeti Schweitzer-varrógépek és -kerékpárok kedvezményes heti és havi részletfizetés mellett adatkak el.

SCHWEITZER VARRÓGÉP-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Eperjes, Fő-utca 33. szám.



A jóhírnevű, kristálytisztán lefejtett gyöngyös-visontai :: fehér asztali borok

hordókban 50 litertől felfelé, valamint 1-literes üvegekbe lefejtve kaphatók a Sárosvárm. Gazdák Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezetének Eperjesen, Szebeni-út 16. sz. alatti házában berendezett bor-osztályánál.

Ára: hordóban 50 litertől felfelé 1 liter 50 fillér
„ 1-literes üvegebe lefejtve 1 liter 70 fillér

Tállyai Szamorodni gyógy- vagy pecsenyebor 1 liter 1 kor. 40 f.

Keil-lakk

„Keil-Lakk”-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk” legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz, mint a márvány,
Mindenkor kaphatók:
VAJDICSKA KÁLMÁN czégnél, Eperjesen.
Igló: Fogyasztási Szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor Utóda. — Kisszeben: Kassewits J. János.